

Wymagania edukacyjne z języka polskiego dla klasy VII na oceną śródroczną i roczną w roku szkolnym 2026/2027

Numer i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Ocena dobra Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Ocena bardzo dobra Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Ocena celująca Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
U ŹRÓDEŁ					
1. <i>Jesteśmy spadkobiercami przeszłości.</i>	* omawia treść przeczytanego tekstu * przygotowuje informację na temat pochodzenia i znaczenia swojego imienia	* udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem * wie, co to jest kultura śródziemnomorska	* wymienia przykłady wpływu kultury śródziemnomorskiej na kulturę europejską * odpowiada na pytania dotyczące kultury śródziemnomorskiej	* odpowiada na pytania dotyczące kultury śródziemnomorskiej, korzystając z różnych źródeł informacji * wymyśla nazwy produktów zakorzenione w mitologii	* przygotowuje w dowolnej formie informację na temat antyku, mitologii i kultury śródziemnomorskiej
2. <i>Czy żyjemy w symulacji?</i>	* podaje najważniejsze cechy mitu * czyta tekst i wyjaśnia znaczenie słów	* opowiada mit o początkach świata, korzystając z infografiki * odpowiada na pytania na podstawie tekstu	* tworzy notatkę na podstawie tekstu * tworzy w zespole projekt o początkach świata	* wypowiada się na temat roli mitów w interpretacji rzeczywistości * opowiada (prezentuje w dowolnej formie) mity innych narodów dotyczące stworzenia świata/człowieka	* tworzy nową wersję mitu o powstaniu świata i człowieka * wypowiada się na temat utworów pisarzy, którzy w swojej twórczości inspirowali się omawianym tematem (A. Sapkowski i D. Terakowska)
3. <i>Rodowód człowieka w świetle biblijnej i współczesnej opowieści.</i>	* wypowiada się na temat tekstu biblijnego i wiersza * wie, co to jest kontekst	* rozumie, co to jest kontekst * znajduje fragment wiersza i odpowiada na pytania dotyczące tekstów i fresku	* ustala fragment wiersza niewystępujący w Biblii * przedstawia ukazaną w wierszu cechę człowieka	* interpretuje wiersz w kontekście biblijnym * redaguje opis obrazu w zespole	* wypowiada się na temat innych dzieł malarskich nawiązujących do Księgi Rodzaju
4. <i>Odkrywamy tajemnice</i>	* formułuje pytania do	* redaguje opis obrazu	* odczytuje i wyjaśnia	* redaguje kilkudzaniową	* wypowiada się na temat

<i>obrazu Williama Blake'a.</i>	obrazu * rozpoznaje rodzaj dzieła malarskiego	według schematu * wskazuje elementy kojarzące się z geometrią * wie, co to jest symbol	symboliczne znaczenie detali i barw obrazu * porównuje wypowiedzi na temat obrazu; wskazuje stwierdzenia i komentarze	wypowiedź na temat analizowanego dzieła * dokonuje korekty opisu obrazu w dowolnym edytorze tekstu	innych obrazów i autorów podejmujących tematykę związaną z aktem stworzenia
<i>5. Źródła i znaczenie związków frazeologicznych.</i>	* wie, czym jest frazeologizm * omawia źródła frazeologizmów	* dopasowuje frazeologizm do znaczenia * za pomocą gestów lub rysunku przedstawia wybrany frazeologizm	* porządkuje frazeologizmy, stosuje je w wypowiedziach * dopasowuje frazeologizm do aktualnych wydarzeń	* w dostępnych źródłach szuka informacji o pochodzeniu frazeologizmów	* tworzy „Klasowy słownik frazeologiczny” zawierający, oprócz typowych informacji, ilustracje
<i>6. Pochwała Stwórcy i Jego dzieła w pieśni Jana Kochanowskiego.</i>	* określa nastrój pejzażu * odtwarza sytuację liryczną w wierszu * określa nadawcę i adresata wypowiedzi lirycznej * posługuje się terminami związanymi z liryką	* opisuje najpiękniejsze miejsce na ziemi * określa temat utworu * opisuje świat stworzony przez Boga oraz obraz Stwórcy ukazanego w wierszu * odróżnia pieśń od hymnu	* określa nastrój tekstu * wskazuje fragmenty ukazujące podmiot jednostkowy i zbiorowy * analizuje budowę wiersza * rozpoznaje środki stylistyczne i określa ich funkcje	* wypowiada się na określony temat, formułując trafne argumenty	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości Jana Kochanowskiego
<i>7. Sposób na dobrą notatkę.</i>	* opowiada o swoim sposobie na notatkę * wyszukuje odpowiednie informacje w tekście (w odniesieniu do schematu)	* wymienia cechy dobrej notatki * wyszukuje błędy w notatce	* tworzy notatkę o sposobach notowania * uzupełnia tekst na podstawie schematu	* na podstawie wybranego tekstu tworzy notatkę w dowolnej formie	
<i>8. Cechy stylu naukowego na podstawie artykułu „Powstanie cywilizacji”.</i>	* wyszukuje w tekście potrzebne informacje * ustala zgodność stwierdzeń z treścią tekstu	* porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie * porządkuje etapy rozwoju cywilizacji	* wymienia cechy języka naukowego * określa adresata tekstu naukowego	* porównuje hasła językowe z treścią artykułu * wypowiada się na temat cech cywilizacji we współczesnym świecie	* przygotowuje prezentację multimedialną (mapę mentalną) na jeden z tematów podanych w podręczniku dla nauczyciela (alternatywne zadanie 5)
<i>9. Czym jest kultura?</i>	* omawia treść haseł	* wymienia cechy hasła	* wypowiada się na temat	* podaje przykłady	

	encyklopedycznych * wypowiada się na temat pojęć: kultura duchowa i materialna	encyklopedycznego * podaje przykłady sytuacji, kiedy należy wybrać między korzystaniem ze słownika i encyklopedii	wpływu kultury na nasze życie * wypowiada się na temat etymologii słowa: kultura * definiuje hasło: kultura osobista	elementów kultury, które mają charakter zarówno duchowy, jak i materialny * wchodzi w rolę i prezentuje scenki związane z kulturą osobistą	
10. <i>Etykieta językowa na co dzień.</i>	* wypowiada się na temat kultury zachowania i języka * formułuje treść powitania, wchodząc w rolę	* dobiera treść wypowiedzi do ilustracji * redaguje prośbę, dostosowując wypowiedź do sytuacji	* wypowiada się na temat zasad savoir-vivre'u * wyjaśnia, dlaczego podane wypowiedzi są niestosowne	* wypowiada się na temat wartości i siły przekazu słów grzecznościowych	
11. <i>Europa jako dom w wierszu Czesława Miłosza.</i>	* opisuje sytuację liryczną ukazaną w wierszu * określa, kim jest osoba mówiąca w wierszu	* charakteryzuje podmiot liryczny * omawia budowę wiersza * wskazuje środki stylistyczne	* gromadzi informacje o wybranym kraju europejskim i je przedstawia	* tworzy quiz dotyczący najważniejszych zagadnień związanych z Europą * omawia język wypowiedzi podmiotu lirycznego	* przygotowuje makietę strony internetowej kontynentu europejskiego lub scenariusz klipu promującego Europę
12. <i>Historia powstania starożytnego miasta utrwalona w komiksie.</i>	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu i komiksu * wymienia elementy prawdziwe, prawdopodobne, fantastyczne	* wymienia działania bohatera prowadzące do założenia miasta * wypowiada się na temat znaczenia mitu	* wyjaśnia znaczenie terminów: parafraza, przekład, odwołując się do przeczytanych utworów * wypowiada się na temat dalszych losów założonego miasta * wymienia typowe motywy pojawiające się w legendach o powstaniu miast	* tworzy tekst legendy o powstaniu Teb bądź komiks lub legendę o powstaniu fikcyjnego miasta, wykorzystując zaproponowane motywy	* przygotowuje prezentację dotyczącą legendy (mitu) o powstaniu wybranego miasta lub miejscowości
13. <i>Jak edytować tekst?</i>	* dokonuje selekcji informacji * omawia terminy związane z edycją tekstu	* zna zasady podziału na akapity * redaguje notatkę w dowolnym edytorze	* wykonuje przekształcenia na cudzym tekście * gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy	* wykonuje stronę gazetki szkolnej w dowolnym edytorze tekstu	* wypowiada się na temat pracy dziennikarza prasowego

		tekstu	potrzebny do tworzenia wypowiedzi		
14. <i>Przysłowia mądrością narodu.</i>	* wyszukuje w tekście potrzebne informacje * wskazuje wypowiedzi zgodne z tekstem	* podaje cechy przysłów * dopasowuje znaczenia do przysłów	* wyjaśnia przenośne znaczenie przysłów * omawia najczęściej pojawiające się błędy	* poprawia błędy w przysłowiach * tworzy tekst z wykorzystaniem przysłów	* tworzy fragment „Księgi przysłów”
15. <i>Co symbolizuje wieża Babel?</i>	* omawia symboliczne znaczenie liczby 7 * tworzy krótką notatkę w dowolnej formie	* wyszukuje w tekście najważniejsze informacje * wymienia elementy świata przedstawionego * redaguje streszczenie	* porównuje tekst biblijny do mitu lub legendy * tworzy „przepis na streszczenie”	* wypowiada się na temat zachowania bohaterów tekstu i motywów towarzyszących budowie wieży Babel * komentuje fragment książki, odwołując się do tekstu biblijnego i hasła słownikowego	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat motywu wieży Babel we współczesnych tekstach
16. <i>Opis i interpretacja obrazu.</i>	* opisuje obraz przedstawiający wieżę Babel	* dostrzega różnicę między opisem a interpretacją obrazu	* interpretuje dzieło sztuki w kontekście tekstu biblijnego	* wyjaśnia symboliczne znaczenie elementów dzieła sztuki	* przygotowuje opis i interpretację dzieła malarskiego nawiązującego do Biblii
17. <i>Stworzenie świata w zaskakującym ujęciu.</i>	* omawia treść przeczytanego tekstu; sposób zapisu * nazywa rodzaj literacki	* wypowiada się na temat reakcji, jakie wywołuje przeczytany tekst	* omawia nawiązania do tekstu biblijnego; wskazuje podobieństwa i różnice * wypowiada się na temat absurdu i tego typu humoru	* przygotowuje informacje na temat symboliki liczby 8 i jej znaczenia w chrześcijaństwie * tworzy tekst dowcipnej sztuki, wykorzystującej fragment Starego Testamentu	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat Teatryku Zielona Gęś K.I. Gałczyńskiego
18. <i>Jakie przesłanie zostało zawarte w opowiadaniu Stanisława Lema?</i>	* omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego * wskazuje bohaterów głównych i drugoplanowych * określa rodzaj narracji	* rozpoznaje fikcję literacką * wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne * ustala kolejność zdarzeń	* wskazuje cechy literatury fantastycznonaukowej * redaguje opis wybranej grafiki	* redaguje „Kodeks Naukowca” * wypowiada się na temat filmów poruszających tematykę fantastycznonaukową	* przygotowuje prezentację na temat życia i twórczości Stanisława Lema

19. <i>Analiza i interpretacja utworu Pawła Lekszyckiego „Sim city”.</i>	* opisuje sytuację ukazaną w utworze * wskazuje bohatera lirycznego i opisuje postać	* analizuje i interpretuje wiersz * konfrontuje treść wiersza z ilustracją	* wymienia zagrożenia wiążące się z wirtualną rzeczywistością * tworzy plan teledysku do analizowanego utworu	* wyszukuje nawiązania literackiego do pieśni Kochanowskiego * tworzy „Bank pomysłów” dotyczących zastosowania wirtualnej rzeczywistości w różnych dziedzinach	* redaguje artykuł do gazetki szkolnej na temat „Blasków i cieni wirtualnej rzeczywistości”
20. <i>Odczytanie pisma sposobem na poznanie tajemnicy.</i>	* omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego * przedstawia głównego bohatera	* ustala pochodzenie imienia bohatera * wymienia cechy tekstu popularnonaukowego	* wyjaśnia związek między działaniami bohatera a postacią, której nosi imię * porównuje treść tekstu literackiego z popularnonaukowym	* pisze alternatywny tekst	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat historii pisma
21. <i>Plakat jako tekst kultury – funkcja plakatu.</i>	* podaje skojarzenia związane ze słowem „stres” i przykłady sytuacji, które go wywołują * opisuje plakat	* wypowiada się na temat symboliki schodów * wymienia cechy plakatu i określa jego wymowę * wykonuje plakat pt. „Eustres”	* interpretuje plakat * do przedstawionej sytuacji dopasowuje związek frazeologiczny * pisze notatkę	* tworzy zbiór porad dla rodziców w postaci tablicy motywacyjnej * pisze opowiadanie, używając frazeologizmów	* przygotowuje prezentację plakatów poruszających aktualną problematykę społeczną
22. <i>Fonetyka – nauka o dźwiękach mowy.</i>	* odróżnia głoskę od litery, spółgłoskę od samogłoski * dzieli wyraz na sylaby	* dostrzega różnicę między wymową a pisownią * zna funkcję litery „i” w sylabie i wskazuje ją w przykładach	* sprawnie posługuje się terminami fonetycznymi i samodzielnie wykonuje zadania	* tworzy z dłuższych wyrazów inne słowa	
23. <i>Podział głosek w języku polskim.</i>	* na podstawie schematu wymienia narządy mowy uczestniczące w powstawaniu głosek * wyszukuje i zapisuje wyrazy z „ą”, „ę”	* wymienia rodzaje głosek i wypowiada się na temat różnic w ich powstawaniu * określa formy gramatyczne wyrazu	* rozumie rozbieżności między mową i pisownią * poprawia błędy we frazeologizmach	* wymyśla hasło reklamowe, wykorzystujące zabawę słowną opartą na podobieństwie brzmieniowym głosek twardych i miękkich	

24 – 25. <i>Rozbieżności między pisownią a wymową.</i>	* dostrzega rozbieżności między wymową a pisownią * posługuje się pojęciami związanymi z upodobnieniami fonetycznymi	* analizuje wymowę wyrazów i nazywa zachodzące zjawiska fonetyczne	* wskazuje niepoprawną formę wymawiania wyrazów * bezbłędnie nazywa rodzaje upodobień	* przygotowuje plansze prezentujące poznane zjawiska fonetyczne	
26. <i>Jak poprawnie akcentować wyrazy w języku polskim?</i>	* wie, na czym polega akcent wyrazowy i zdaniowy	* stosuje reguły akcentowania wyrazów	* w wyrazach zaznacza sylabę akcentowaną	* czyta tekst, stosując poznane zasady dotyczące akcentowania wyrazów	
27. <i>Zebranie i utrwalenie najważniejszych zagadnień teoretyczno-literackich poznanych w rozdziale „U źródeł”.</i>	* dostrzega różnicę między prozą i poezją * rozpoznaje tytuły i autorów dzieł na podstawie zamieszczonych fragmentów	* rozpoznaje rodzaje literackie i ich cechy oraz podaje przykłady utworów * umieszcza na osi czasu nazwiska autorów * zna rolę litery <i>i</i> w wyrazie	* wyjaśnia znaczenie pojęć literackich * dostrzega różnicę między literaturą piękną, naukową, popularnonaukową i publicystyką	* prezentuje sylwetkę i poznaną twórczość wybranego autora	
28 – 29. <i>Utrwalenie wiadomości – samodzielna praca z fragmentem powieści „Mały Książę”.</i>	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje wypowiedzi zgodne z tekstem * rozpoznaje fikcję literacką * wskazuje miejsca, w których zachodzi rozbieżność między pisownią a wymową * dzieli wyrazy na głoski	* rozpoznaje środki stylistyczne * przytacza wypowiedzi * nazywa zjawiska fonetyczne * wskazuje sylabę akcentowaną * nazywa głoski	* charakteryzuje narratora * wyraża główną myśl utworu * dobiera przysłowie do wypowiedzi bohatera	* redaguje wypowiedź, interpretując przedstawioną na obrazie rzeczywistość * opisuje obraz Paula Signaca	
ŚLADAMI CYWILIZACJI – DOM					
30. <i>Każdy ma prawo do prywatności. Refleksje inspirowane fragmentem powieści Zuzanny</i>	* wyjaśnia znaczenie pojęć * omawia treść tekstu * odróżnia przykład od argumentu	* wyjaśnia znaczenie wyrazów z użyciem słowników * wyraża swoje zdanie	* przedstawia argumenty i wskazuje te, które najbardziej go przekonują * tworzy tezę, argument i	* przygotowuje wystąpienie na wybrany temat * podaje źródła informacji przy cytowaniu	* konfrontuje doświadczenia bohaterów z własnymi

<i>Orlińskiej.</i>	* wie, co to jest kontrargument	na temat przytoczonych argumentów * zna zasady tworzenia tezy, argumentu i kontrargumentu	kontrargument * tworzy krótki tekst argumentacyjny na wybrany temat	* zgadza się lub polemizuje z cudzymi poglądami, rzeczowo uzasadniając własne zdanie	
31. <i>Jak napisać spójny i logiczny tekst?</i>	* podaje temat przeczytanego tekstu * wymyśla tytuł oddający główną myśl	* przedstawia treść wyróżnionych całości kompozycyjnych tekstu * wie, na czym polega spójność językowa tekstu * dopasowuje tytuły i śródtytuły do artykułu	* analizuje, w jaki sposób połączone są ze sobą poszczególne fragmenty tekstu * wymienia i stosuje w tekstach graficzne znaki spójności tekstu	* uzupełnia tekst według własnego pomysłu * pisze tekst na dowolny temat, stosując graficzne znaki spójności tekstu	
32. <i>Uniwersalny charakter bajki Michela Piquemala pretekstem do dyskusji.</i>	* wypowiada się na temat bajki i postępowania bohaterów	* ocenia skuteczność metody zastosowanej przez ojca * wskazuje cechy bajki	* uczestniczy w dyskusji na temat cech współczesnych rodziców; przedstawia stanowisko wraz z argumentacją	* wypowiada się na temat roli rodziców w życiu młodego człowieka (wpływu na kształtowanie postaw, zachowań dziecka)	* konfrontuje doświadczenia bohaterów bajki z własnymi
33. <i>Rozmowa o zabawkach i lekturach z dzieciństwa.</i>	* opowiada o swoich ulubionych zabawkach z dzieciństwa * omawia treść przeczytanego tekstu * wie, co to jest publicystyka	* określa stosunek narratora do opisywanej zabawki * uzupełnia notatkę do tekstu * określa cechy publicystyki na podstawie tekstu	* rozpoznaje w tekście środki stylistyczne i określa ich funkcje * określa rolę zabawki w życiu bohatera * tworzy kartę informacyjną zabawki-eksponatu w muzeum	* wypowiada się na temat roli zabawek w życiu dziecka * tworzy argumenty do podanych tez * pisze pracę na temat ulubionej książki z dzieciństwa	* przygotowuje listę gier i zabaw z dzieciństwa dziadków
34. <i>Wspomnienia źródłem wiedzy o sobie i bliskich.</i>	* omawia treść, problematykę przeczytanego tekstu * odczytuje tekst z podziałem na role	* wyszukuje określenia w tekście * przedstawia wspomnienia bohaterki * zna zasady tworzenia wywiadu	* przygotowuje pytania do wywiadu z wybranym członkiem rodziny	* opisuje swoje dobre wspomnienie z dzieciństwa * pisze wywiad z bohaterem literackim lub opowiadanie	* przedstawia uczniom zasady dobrze przeprowadzonego wywiadu
35 – 36. <i>W obliczu cierpienia – „Treny” Jana</i>	* omawia treść wybranych trenów	* określa sytuację podmiotu lirycznego	* analizuje i interpretuje utwory	* wykorzystuje w interpretacji trenów konteksty	* przygotowuje prezentację multimedialną na

<i>Kochanowskiego.</i>	* zna okoliczności powstania utworów * wymienia cechy gatunkowe trenu	* omawia obrazy poetyckie * opisuje obraz	* sporządza notatkę graficzną * recytuje wybrany tren	kulturowe, biograficzne, społeczne * zauważa i wyjaśnia nawiązania do literatury antycznej	temat życia i twórczości (w szczególności „Trenów”) Jana Kochanowskiego
37 – 38. <i>Uczymy się redagować rozprawkę.</i>	* wie, jak się tworzy tezę, hipotezę * analizuje temat rozprawki	* zna zasady tworzenia rozprawki * przygotowuje schemat pracy	* wśród przygotowanych tematów znajduje te, które mogą być tematem rozprawki * tworzy argumenty i kontrargumenty do tez oraz hipotez	* pisze rozprawkę na wybrany temat, odwołując się do wybranych lektur obowiązkowych	* tworzy listę ciekawych tematów rozprawek
39. <i>Funkcja zdrobnienia i zgrubienia w tekście.</i>	* zna i rozpoznaje w tekście literackim zdrobnienie i zgrubienie * tworzy własne przykłady	* dostrzega różnicę między wyrazem neutralnym a nacechowanym ekspresyjnie	* rozpoznaje wyrazy wieloznaczne; rozumie ich znaczenie i używa w wypowiedziach	* uzupełnia związki frazeologiczne * tworzy tekst, wykorzystując wyrazy nacechowane ekspresyjnie	
40. <i>Dom i dzieciństwo jako temat poetyckich wspomnień.</i>	* podaje treść wiersza * wskazuje podmiot liryczny * prezentuje swoje wspomnienie z dzieciństwa	* porównuje dwa teksty poetyckie i stosunek podmiotów lirycznych do opisywanych miejsc	* analizuje i interpretuje wiersze, opisując przedstawione (obecne i dawne) obrazy poetyckie	* omawia metaforyczne zakończenie wierszy i konfrontuje z własnym doświadczeniem	* przygotowuje pracę graficzną (album ze zdjęciami) pt. „Świat widziany oczami dziecka”
41. <i>Jakie uniwersalne treści zawiera przypowieść o synu marnotrawnym?</i>	* przedstawia treść przypowieści * wskazuje zdania zgodne z tekstem * określa elementy świata przedstawionego	* ocenia postępowanie bohaterów * wskazuje motywy postępowania * omawia cechy gatunkowe przypowieści	* zapisuje argumenty przemawiające za nazwaniem utworu przypowieścią * wypowiada się na temat innych przypowieści	* wskazuje uniwersalny charakter utworu * układa zdania ze związkiem frazeologicznym	* redaguje opowiadanie rozgrywające się współcześnie, zainspirowane przypowieścią o synu marnotrawnym
42. <i>Na ratunek bratu. Refleksje po lekturze fragmentu utworu Anny Onichimowskiej.</i>	* przedstawia treść przeczytanego tekstu * określa temat	* charakteryzuje bohaterów; opisuje ich zachowanie w określonej sytuacji	* omawia problematykę tekstu * interpretuje podtytuł * wypowiada się na temat optymistycznych tekstów wierszy, piosenek,	* tworzy fragment scenopisu obrazkowego (storyboard) wydarzenia oraz wskazówki dla ekipy filmowej	* konfrontuje doświadczenia bohaterów opowiadania z tekstami kultury, w których można odnaleźć przykłady wzajemnej pomocy w

			książek		rodzinie
43 – 44. <i>Redagujemy opisy przeżyć.</i>	* zna charakterystyczne elementy opisu przeżyć * wyszukuje w tekście odpowiednie fragmenty * wypowiada się na temat tekstu * odróżnia opis od opowiadania	* sprawnie posługuje się słownictwem nazywającym stany emocjonalne * stosuje wyrażenia w opisie przeżyć wywołanych pozytywną bądź negatywną sytuacją	* redaguje opis przeżyć wewnętrznych na podstawie zdjęcia, fragmentu opowiadania * analizuje fragment powieści pod kątem opisanych doznań, odczuć i nastroju bohatera oraz ich źródła	* wybiera sytuację i opisuje przeżycia z nią związane	
45. <i>Analiza wypowiedzi i sposobu zachowania bohatera powieści Ewy Nowak.</i>	* omawia elementy świata przedstawionego * wskazuje narratora i rodzaj narracji	* wypowiada się na temat problemu poruszonego w utworze * opisuje zachowanie bohaterów	* analizuje zachowanie bohatera * wypowiada się na temat sprawczej mocy słów * redaguje opis przeżyć	* tworzy zasady nawiązywania pozytywnych relacji i panowania nad negatywnymi emocjami * rozpoznaje ironię	
46 – 47. <i>Jak należy traktować rozmówcę? O etyce słowa.</i>	* omawia znaczenie językowych zachowań grzecznościowych	* tworzy kilka zasad grzecznej komunikacji * ocenia wypowiedzi bohaterów przejawiające się brakiem grzeczności	* komentuje zachowanie bohaterów opowiadania, uwzględniając etykę wypowiedzi * tworzy definicję hasła słownikowego	* tworzy plan szkolnej akcji skierowanej przeciwko mowie nienawiści * pisze rozprawkę na temat „Czy można powstrzymać mowę nienawiści?”	* wypowiada się na temat nieetycznych zachowań językowych w środkach masowego przekazu, otaczającej rzeczywistości i internecie
48. <i>Analiza słowotwórcza wyrazów.</i>	* tworzy rodzinę wyrazu * zna podstawowe terminy związane ze słowotwórstwem	* od wyrazu podstawowego tworzy wyraz pochodny, będący wybraną częścią mowy * dokonuje analizy słowotwórczej prostych przykładów	* tworzy nazwy zwierząt, łączące dwa inne określenia * tworzy ciągi wyrazów połączone relacjami słowotwórczymi * wskazuje wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo	* dokonuje analizy słowotwórczej wszystkich wyrazów	
49. <i>Co to jest rodzina wyrazów?</i>	* zna podstawowe pojęcia słowotwórcze * wskazuje wyrazy należące do rodziny	* wydziela w słowie rdzeń * wymienia oboczności	* tworzy i uzupełnia schematy przedstawiające rodzinę wyrazów	* do dowolnych słów zapisuje wyrazy pokrewne, tworząc rodzinę	

50 – 51. <i>Poznajemy typy formantów.</i>	* wie, że nowe wyrazy powstają poprzez dodawanie do nich formantów	* stosuje poznane rodzaje formantów * tworzy wyrazy pochodne, będące określo- nymi częściami mowy * zna i stosuje zasadę pisowni przedrostków	* dzieli wyrazy na temat słowotwórczy i formant, nazywa rodzaj formantu * wskazuje wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo	* do ciągów skojarzeń dopisuje za pomocą określonych przedrost- ków nowe wyrazy * dopasowuje znaczenie do przedrostka	
52 – 53. <i>Co powinniśmy wiedzieć o wyrazach złożonych oraz skrótach i skrótowcach?</i>	* zna i posługuje się pod- stawowymi pojęciami dotyczącymi wyrazów złożonych * nazywa proste przykłady	* zna zasady tworzenia wyrazów złożonych * posługuje się zasadą interpunkcyjną dotyczącą skrótów	* zna zasadę pisowni dotyczącą wyrazów złożonych	* wymyśla skróty, skrótowce nazywające przedmioty na ilustracji; układa z nimi zdania w różnych formach, stosując poprawny zapis	
54. <i>Zebranie i utrwalenie najważniejszych zagadnień poznanych w rozdziale „Śladami cywilizacji – dom”.</i>	* dostrzega różnicę między liryką, epiką i dramatem * rozpoznaje tytuły i auto- rów dzieł na podstawie fragmentów * zna omawiane terminy literackie	* rozpoznaje rodzaje literackie, ich cechy i podaje przykłady utworów * umieszcza na osi czasu nazwiska autorów	* wyjaśnia znaczenie pojęć literackich * rozpoznaje środki stylistyczne i podaje przykłady	* prezentuje sylwetkę i poznaną twórczość wybranego autora	
55 – 56. <i>Sprawdzenie opanowania wiadomości i umiejętności z zakresu podstawy programowej.</i>	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje zdania zgodne z treścią * tworzy argumenty do rozprawki * posługuje się pojęciami z zakresu słowotwórstwa	* wyjaśnia znaczenie słów bohatera * dostrzega różnicę między językiem potocznym a oficjal- nym * redaguje rozprawkę na wybrany temat	* analizuje i interpretuje wiersz * nazywa środki stylistyczne * dokonuje analizy słowotwórczej słowa * tworzy rodzinę wyrazów	* określa i wskazuje funkcję formantu w nadawaniu znaczeń wyrazom pochodnym	
OCENA ROCZNA					
CZŁOWIEK I PRAWO					
57. <i>Człowiek i prawo – ćwiczenia językowe.</i>	* uzupełnia wybrane związki frazeologiczne rzeczownikiem: prawo	* wyjaśnia znaczenie wybranych związków frazeologicznych	* tworzy tekst na temat wybranego bohatera literackiego lub filmo- wego	* wypowiada się na temat sentencji łacińskiej i jej uniwersalnego charakteru	* wypowiada się na temat łamania praw autorskich, zwłaszcza w internecie

58. <i>Dekalog – tekst biblijny.</i>	* omawia fragment tekstu biblijnego * odpowiada na pytania z nim związane	* przyporządkowuje pojęcia do maksym i dekalogu * odpowiada na pytania dotyczące maksym i przykazań	* rozważa aktualność maksym i przykazań * wskazuje uniwersalne przykazania i uzasadnia zdanie	* wypowiada się na temat znaczenia przykazań w życiu współczesnego człowieka * układa nową zasadę	* redaguje własny Dekalog
59. <i>Jak umiejętnie korzystać z tekstów innych autorów?</i>	* omawia przykładowy opis bibliograficzny i zasady cytowania * wypowiada się na temat tekstu, stosując cytaty	* korzystając z podanych informacji sporządza opis bibliograficzny * zna zasady cytowania tekstu	* wyszukuje odpowiednie fragmenty i zapisuje je zgodnie z zasadami cytowania * wyjaśnia, cytując, dlaczego Kodeks Hammurabiego nie mógłby obowiązywać współcześnie	* sporządza opisy bibliograficzne ulubionych książek	* wyszukuje informacje na temat starożytności i sporządza opis bibliograficzny źródła
60. <i>Cyceron w obronie sprawiedliwości – czytamy fragment powieści historycznej Roberta Harrisa.</i>	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje czas i miejsce * wymienia elementy łączące tekst z obrazem	* przedstawia i charakteryzuje bohaterów, stosując podane słownictwo * wskazuje elementy fikcyjne i rzeczywiste	* omawia wybieg prawny zastosowany przez bohatera * wymienia cechy powieści historycznej * pisze rozprawkę, w której rozważy prawdziwość wybranej myśli Cicerona	* wskazuje przykłady podobieństwa rzymskiego wymiaru sprawiedliwości do współczesnego europejskiego	* w dowolnej formie przygotowuje listę najpopularniejszych sentencji Cicerona
61. <i>Jak rozpoznać alegorię sprawiedliwości?</i>	* zna definicję atrybutu * pisze kilka zdań o alegorii sprawiedliwości * rozpoznaje w utworze bajkę	* wyjaśnia znaczenie frazeologizmów i wykorzystuje je w opisie * wyszukuje podobieństwa i różnice między sytuacjami i postaciami ukazanymi na ilustracjach	* objaśnia alegoryczny charakter bajki * przypisuje cechy charakteru bohaterom bajki * wskazuje morał i wyjaśnia jego sens	* przygotowuje konkurs „Zwierzęce symbole” (sowa – mądrość, lew – odwaga itp.)	* przygotowuje prezentację multimedialną zawierającą obrazy przedstawiające alegorię sprawiedliwości
62. <i>Współczesny zbiór praw człowieka.</i>	* prezentuje treść przeczytanego tekstu * wymienia najważniejsze	* analizuje ilustracje i dopasowuje wybrany artykuł	* analizuje wybrane artykuły Powszechnej deklaracji praw człowie-	* redaguje opowiadanie lub wypowiedź argumentacyjną na	* przygotowuje informacje dotyczące Trybunału Praw Człowie-

	informacje		ka; uzupełnia schemat najważniejszymi informacjami	wybrany temat	ka w Strasburgu
63. <i>Zasady poprawnej komunikacji niewerbalnej.</i>	* wypowiada się na temat ilustracji i niejęzykowych zachowań grzecznościowych, które towarzyszą przedstawionym sytuacjom	* omawia ważne niejęzykowe zachowania grzecznościowe	* czyta tekst, oddając intencję nadawcy wypowiedzi * odczytuje intencję wypowiedzi	* wypowiada się na temat braku kultury w scenkach * przygotowuje scenki ilustrujące dobre i złe zachowania	* pisze wypowiedź, skupiając się na sytuacji i uczuciach
64. <i>Charakterystyka osoby mówiącej w wierszu Wisławy Szymborskiej „Możliwości”.</i>	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * ocenia sytuację człowieka stojącego na rozstaju dróg	* rozpoznaje w tekście literackim anaforę i określa jej funkcję * charakteryzuje osobę mówiącą	* wybiera z tekstu najciekawszą deklarację i rozwija tę myśl w formie pracy pisemnej	* pisze własną wersję wiersza „Możliwości”, uwzględniając poznane środki stylistyczne	* prezentuje wiadomości dotyczące dzieła W. Szymborskiej (mogą pochodzić z filmu pt. „Chwilami życie bywa znośne”)
65 – 66. <i>Tajemniczy świat ballady Adama Mickiewicza – „Świtezianka”.</i>	* omawia treść ballady * wymienia elementy świata przedstawionego * przedstawia elementy prawdopodobne i fantastyczne * uzupełnia rysunkową mapę świata	* analizuje budowę wiersza * rozpoznaje cechy ballady jako gatunku literackiego * charakteryzuje narratora	* wypowiada się na temat odpowiedzialności za wypowiedziane słowa przysięgi * omawia rolę przyrody w tekście w kontekście nastroju i decyzji bohaterów	* redaguje opis obrazu * wymyśla hasztagi dotyczące ballady	* wykonuje mapę mentalną zawierającą najważniejsze wydarzenia ukazane w balladzie i inne informacje dotyczące utworu
67. <i>Nie dajmy się oszukać!</i>	* wskazuje fakty i opinie * wyjaśnia, w czym się ujawnia brak grzeczności językowej	* rozpoznaje językowe zachowania grzecznościowe * analizuje wypowiedzi postaci pod kątem językowych zachowań grzecznościowych	* rozumie pojęcie etyki słowa * formułuje zasady etykiety językowej w kontaktach w internecie * wyraża swoją opinię na temat weryfikowania informacji	* umie rozpoznać manipulację językową * umie rozpoznać <i>fake newsy</i> * wyszukuje informacje na temat Słowian * sporządza opis bibliograficzny źródła	
68. <i>Jak przemawiać, aby odnieść zamierzony skutek?</i>	* odpowiada na pytania dotyczące wystąpienia Kudkudaka * orientuje się, co to jest retoryka	* omawia cechy charakterystyczne przemówienia * określa cel przemówienia i adresata	* analizuje tekst przemówienia * przytacza najważniejsze argumenty * wie, co zrobić, by	* przytacza fragmenty wskazujące na logikę wyводу * wskazuje środki retoryczne i określa ich	* w imieniu uczestnika wydarzeń redaguje treść przemówienia

			przemówienie odniosło zamierzony skutek	funkcję	
69. <i>Jak zapisać cudzą wypowiedź?</i>	* wskazuje wypowiedzi będące mową zależną lub niezależną	* przekształca zdania z mowy niezależnej na zależną	* relacjonuje wypowiedź w formie mowy zależnej	* zapisuje wypowiedź w formie mowy niezależnej	* zna różne sposoby zapisu mowy zależnej i niezależnej * zna interpunkcję zapisu mowy niezależnej
70 – 71. <i>Niecodzienna lekcja języka angielskiego z profesorem Keatingiem.</i>	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu	* korzysta ze słownika, wyjaśniając znaczenie słów * uczestniczy w dyskusji na temat osób, sytuacji kształtujących ich osobowość i wpływających na rozwój	* analizuje cel eksperymentu oraz jego przebieg i wyciąga wnioski * sporządza notatkę w trakcie dyskusji	* rozpoznaje rodzaje planów filmowych przedstawionych na kadrach * redaguje wybraną formę wypowiedzi na zadany temat	* dzieli się informacjami na temat filmu, porównuje tworzywo filmu i literatury
72. <i>Czy reklama może ograniczać wolność? Dyskusja zainspirowana tekstem Krzysztofa Zamussiego.</i>	* omawia treść przeczytanego artykułu * odróżnia informacje od opinii	* rozpoznaje charakterystyczne cechy tekstu publicystycznego * redaguje tekst dotyczący wybranej reklamy, zawierający ocenę i opisujący emocje towarzyszące podczas odbioru	* wyszukuje odpowiednie fragmenty dotyczące stanowiska autora na temat reklam i zapisuje kilka zdań z tym związanych	* bierze udział w dyskusji na temat ograniczenia wolności przez reklamy * wyraża opinię o sposobie przygotowywania reklam	* przygotowuje dowolną reklamę
73. <i>Reklama jako komunikat językowy.</i>	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wyszukuje potrzebne informacje	* wskazuje różnice między reklamą a innym tekstem (komunikatem) * analizuje reklamę i omawia nawiązanie do innych utworów	* omawia ciekawe przykłady reklam * tworzy reklamę produktu zawierającą elementy baśniowe	* podaje przykłady reklam nawiązujących do różnych stylów i poetyk	* wyraża opinię na temat współczesnych form marketingu i reklamy (zadanie dodatkowe z podręcznika)
74. <i>W kręgu ludowych wyobrażeń – opowieść o przygodzie Bajdały.</i>	* omawia treść przeczytanego tekstu * przedstawia bohaterów	* wykonuje portret Dusiołka * uzupełnia treść	* charakteryzuje narratora * porównuje Dusiołka ze słowiańskim dusiołem	* wskazuje cechy ballady w poznanym tekście * tworzy neologizmy	* wypowiada się na temat poruszonej w tekście problematyki

	utworu * wie, czym jest neologizm * opowiada o swoim wyjątkowym śnie	notatki dopasowuje zdania do zwrotek utworu * przygotowuje głosową interpretację tekstu	* omawia budowę wiersza; wskazuje środki stylistyczne	* porównuje sposób przedstawienia Stwórcy w utworze B. Leśmiana i J. Kochanowskiego	egzystencjalnej * przygotowuje mapę myśli o emocjach i reakcjach Bajdały
75. Środki wyrazu w komiksie – zabawna historia Lila i Puta.	* omawia treść komiksu * charakteryzuje komiks jako tekst kultury; wskazuje jego cechy charakterystyczne * dzieli się wrażeniami	* przedstawia bohaterów i określa ich cechy * opowiada o zdarzeniach budujących akcję utworu * wie, co to jest komizm	* określa funkcje komizmu * wyszukuje nawiązania do znanych tekstów kultury, w których został przedstawiony podobny temat * wskazuje zabiegi zastosowane w celu zbudowania nastroju	* wyjaśnia związek tytułu z warstwą rysunkową tekstu * wypowiada się na temat innych utworów, w których został przedstawiony podobny temat * tworzy mem z humorystycznym komentarzem	* wykonuje komiks przedstawiający dalszy ciąg przygód bohaterów
76 – 77. Jak napisać opowiadanie?	* zna zasady pisania opowiadania * w grupie tworzy tekst	* zna słownictwo przydatne przy pisaniu opowiadania	* wie, jak powinno być zbudowane szkolne opowiadanie * redaguje opowiadanie według dyspozycji	* rozumie, do czego służy retrospekcja	
78 – 79. Powtórzenie wiadomości o budowie zdania pojedynczego.	* rozpoznaje części mowy * dzieli je na odmienne i nieodmienne * zna części zdania	* określa formy odmiennych części mowy * właściwymi formami uzupełnia zdania * rysuje wykres zdania pojedynczego	* wyszukuje w tekście zdania pojedyncze i wykonuje ich wykresy * tworzy zdanie do wykresu * układa zdanie pojedyncze z podanych części mowy	* przygotowuje plakat dotyczący podstawowych wiadomości ze składni	
80. Pisownia partykuły „nie” z różnymi częściami mowy.	* analizuje treść zasady dotyczącej pisowni „nie” * stopniuje przymiotnik i zapisuje go z przeczeniem	* tworzy rzeczowniki od przymiotników i zapisuje je z przeczeniem * wyjaśnia pisownię wyrazów	* uzupełnia tekst dyktanda zgodnie z poznaną zasadą ortograficzną	* tworzy tekst dyktanda (zestaw ćwiczeń ortograficznych) odpowiedni do poznanych zasad	

81 – 82. <i>Wszystko, co musisz wiedzieć o imiesłowach.</i>	* rozpoznaje czasownik w formie osobowej i nieosobowej * tworzy obie formy czasownika * dostrzega różnicę między rodzajami imiesłowów	* określa formy gramatyczne czasownika * rozpoznaje rodzaje imiesłowów * tworzy imiesłowowy	* określa formy imiesłowów przymiotnikowych * przekształca zdanie na wypowiedzenie z imiesłowem przysłówkowym * poprawnie zapisuje „nie” z imiesłowami	* bezbłędnie wykonuje zadania dotyczące imiesłowów * poprawia treść zdań z błędnie użytymi imiesłowami	
83 – 84. <i>Wypowiedzenie z imiesłowowym równoważnikiem zdania.</i>	* odróżnia zadanie pojedyncze od złożonego * wskazuje w zdaniach orzeczenie * z pomocą rysuje wykresy zdań złożonych * rozpoznaje imiesłowowy równoważnik zdania	* ze zdań pojedynczych tworzy wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania * samodzielnie rysuje wykresy zdań z imiesłowowym równoważnikiem zdania	* przekształca zdania * poprawia błędy w wypowiedzeniach * tworzy własne przykłady zdań * stosuje zasadę interpunkcyjną dotyczącą omawianego rodzaju wypowiedzeń	* bezbłędnie i samodzielnie wykonuje ćwiczenia gramatyczne	
85. <i>Co zapamiętaliśmy i czego się nauczyliśmy? Przygotowujemy się do sprawdzianu.</i>	* dostrzega różnicę pomiędzy liryką, epiką i dramatem * rozpoznaje tytuły i autorów dzieł literackich na podstawie zamieszczonych fragmentów * układa w kolejności alfabetycznej nazwy terminów literackich	* rozpoznaje balladę, jej cechy i podaje przykłady utworów * umieszcza na osi czasu nazwiska autorów i wydarzenia * zna omawiane w rozdziale terminy literackie	* wyjaśnia znaczenie pojęć literackich * odwołując się do poznanych tekstów, redaguje wypowiedź inspirowaną wybranym cytatem	* tworzy krzyżówkę sprawdzającą wiadomości omawiane w rozdziale	* zapisuje refleksje inspirowane aforyzmem
86 – 87. <i>Utrwalenie wiadomości i umiejętności przed sprawdzianem.</i>	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje zdania zgodne z treścią * rozpoznaje imiesłowowy * rozpoznaje mowę zależną i niezależną	* podaje przebieg rozprawy sądowej * wyraża swoje zdanie na podany temat * zamienia mowę zależną na niezależną i odwrotnie	* wskazuje wypowiedzi zgodne z wymogami etykiety językowej * tworzy imiesłowowy * przekształca zdania, wykorzystując znajomość imiesłowowego równoważnika zdania	* wymyśla reklamę dowolnego produktu, stosując styl tekstu naukowego i odwołując się do wybranego tekstu kultury	

PRZESZŁOŚĆ DLA PRZYSZŁOŚCI

88. <i>Jak napisać streszczenie?</i>	* wymienia najważniejsze informacje z przeczytanego tekstu * zna zasady pisania streszczenia i tworzy krótki tekst	* opowiada o wydarzeniach, ustala ich kolejność * wykonuje schemat zawierający najważniejsze informacje dotyczące streszczenia	* redaguje streszczenie wybranej książki, które można by umieścić na okładce	* na podstawie wybranych artykułów redaguje krótkie lidy określające temat tekstu	
89. <i>Czy słowa szesnastowiecznego poety są wciąż aktualne?</i>	* określa tematykę utworu * wypowiada się na temat cech charakteryzujących przywódcę	* rozpoznaje w tekście literackim apostrofę, określa jej funkcję * wyszukuje w tekście fragmenty dotyczące zachowania ludzi sprawujących władzę	* rozpoznaje elementy wpływające na melodyjność * wyszukuje w tekście odpowiednie fragmenty * pisze pracę na wybrany temat, inspirowany treścią wiersza	* przygotowuje ulotkę lub folder wyborczy kandydata ubiegającego się o funkcję przewodniczącego SU	* przygotowuje informację na temat: sytuacji politycznej pod koniec lat 80. lub cech protestu, postaci historycznych i przesłania piosenki zespołu Kult „Hej, czy nie wiecie”
90 – 91. <i>Obraz męstwa Polaków w „Reducie Ordonu” Adama Mickiewicza.</i>	* omawia treść tekstu * opisuje świat przedstawiony	* porządkuje plan zgodnie z kolejnością wydarzeń opisanych w tekście * analizuje budowę wiersza; rozpoznaje środki stylistyczne	* określa kontekst historyczny dzieła * redaguje opis sytuacji * wypowiada się na temat przyczyn umieszczenia wiersza na liście utworów zakazanych	* ocenia czyn bohatera * wypowiada się na temat opisanej sytuacji w kontekście wydarzeń historycznych	* przygotowuje informację na temat powstania listopadowego i ówczesnej sytuacji w Polsce
92. <i>„Jedźmy, nikt nie wola!” – obrazy poetyckie w utworze Adama Mickiewicza.</i>	* opisuje zdjęcia, wyrażając swoje uczucia * omawia treść wiersza	* wyszukuje fragmenty opisujące osobę mówiącą * analizuje obrazy poetyckie	* nazywa środki stylistyczne i omawia ich funkcję w tekście * recytuje wiersz	* redaguje notatkę dotyczącą analizy i interpretacji tekstu * wypowiada się na temat refleksji zawartych w dwóch ostatnich strofach	* prezentuje informację na temat życia i twórczości Adama Mickiewicza
93 – 94. <i>Inwokacja do „Pana Tadeusza” jako wyraz tęsknoty za ojczyzną.</i>	* omawia treść przeczytanego fragmentu * recytuje wiersz * wie, czym są inwokacja i przerzutnia	* ustala kolejność elementów kompozycyjnych * wypowiada się na temat podmiotu lirycznego, sytuacji	* omawia kontekst historyczny utworu (Rzeczpospolita Obojga Narodów) * pisze krótką notkę o fraszce „Na zdrowie”	* znajduje informacje na temat Muzeum Pana Tadeusza * zauważa podobieństwa między fraszką Jana Kochanowskiego a	* porównuje fragment eposu Homera z „Inwokacją” pod kątem budowy * przygotowuje krótki przewodnik po Muzeum

		i uczuć		fragmentem tekstu Mickiewicza	Pana Tadeusza we Wrocławiu
95. <i>Sugestia i aluzja – komunikacja nie wprost.</i>	* omawia treść dialogów i wyjaśnia intencję wypowiedzi	* rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów * rozpoznaje sugestię i aluzję * zauważa związki frazeologiczne	* odczytuje informacje z komunikatów wyrażonych nie wprost * wyjaśnia znaczenie związków frazeologicznych	* redaguje dialog zawierający sugestię lub aluzję * rozumie, na czym polega etykieta językowa i stosuje ją w wypowiedziach	* podaje przykłady sugestii, manipulacji, perswazji z otaczającej rzeczywistości (mediów)
96. <i>Charakterystyka postaw bohaterów opowiadania „Lew” Sławomira Mrożka.</i>	* omawia treść przeczytanego tekstu * chronologicznie porządkuje wydarzenia	* charakteryzuje zachowanie bohaterów w określonej sytuacji	* interpretuje fragment dialogu, znajdując ironię * porównuje tekst z innym utworem * wypowiada się na temat użytego słownictwa	* wypowiada się na temat uniwersalnego charakteru tekstu * wyraża swoje zdanie na temat groteskowego charakteru utworu; przedstawia inne tego typu utwory	* przygotowuje informacje na temat dokonań Konstantyna Wielkiego
97. <i>Co to jest homonim?</i>	* omawia znaczenie słowa: homonim * przedstawia treść wiersza	* zapisuje znaczenia homonimów * układa zdania, wykorzystując kilka znaczeń słów * wyjaśnia pisownię wielką i małą literą w homonimach	* wyjaśnia, na czym polega humor słowny * wypisuje z wiersza homonimy * dopisuje do poszczególnych wyrazów słowa, będące homonimami	* uzupełnia zdania odpowiednimi homonimami, stosując właściwą formę gramatyczną * układa tekst z dowolną liczbą homonimów	* przygotowuje reklamy produktów, wykorzystujące homonimy i dowcipy językowe
98. <i>Redagujemy dalszy ciąg opowiadania na podstawie tekstu Andrzeja Pilipiuka.</i>	* udziela odpowiedzi na pytania do tekstu * omawia elementy świata przedstawionego * wyszukuje w tekście potrzebne informacje	* odróżnia fikcję prawdopodobną od fantastycznej * rozpoznaje rodzaje literackie i określa charakterystyczne cechy dla poszczególnych rodzajów	* redaguje dalszy ciąg opowiadania * charakteryzuje bohaterów * określa tematykę oraz problematykę utworu	* podaje propozycje utworów, w których pojawia się sytuacja opisana w tekście	* wyraża swoją ocenę na temat prac kolegów
99 – 100. <i>Debata o miejscu,</i>	* wypowiada się na temat wiersza i artykułu	* określa temat wiersza * rozpoznaje środki	* porównuje wiersz z „Panem Tadeuszem”,	* dokonuje analizy SWOT dotyczącej	* przygotowuje fotoreportaż dotyczący

<i>w którym mieszkamy, zainspirowana poematem Tomasza Różyckiego.</i>	* opisuje miasto ukazane w tekście * opisuje miejscowość, w której mieszka, podając zarówno wady, jak i zalety	stylistyczne * opisuje problem miasta ukazanego w utworze	podając odpowiednie cytaty * ustala funkcję zastosowanych środków stylistycznych	miejscowości, w której mieszka	swojej miejscowości
101 – 102. <i>Jak opisać sytuację?</i>	* określa, jak długo trwa opisana scenka * znajduje elementy opisu * określa wydarzenia główne i towarzyszące	* rozpoznaje elementy statyczne i dynamiczne w opisie sytuacji * wymienia elementy stanowiące scenerię (tło) sytuacji	* wskazuje fragmenty opowiadania, opisu przeżyć wewnętrznych oraz opisu sytuacji * redaguje opis sytuacji przedstawionej na fotografii według dyspozycji	* redaguje opis sytuacji, której był świadkiem, a wybrana sytuacja zrobiła ogromne wrażenie	* redaguje dodatkowy opis wybranej sytuacji
103. <i>Kiedy stawiamy przecinek w wypowiedzeniu?</i>	* omawia treść zasady interpunkcyjnej * rozpoznaje spójnik * wykonuje zakładkę ze spójnikami, uwzględniając ich podział	* uzupełnia tekst przecinkami * tworzy zdania złożone z podanym spójnikiem	* redaguje tekst na temat przeczytanej bajki, używając wypowiedzeń złożonych	* przekształca zdania, stosując zasadę ortograficzną * redaguje wywiad z przecinkiem	
104. <i>Zebranie i utrwalenie najważniejszych zagadnień poznanych w rozdziale „Przeszłość dla przyszłości”.</i>	* dostrzega różnicę między liryką, epiką i dramatem * rozpoznaje tytuły i autorów dzieł na podstawie fragmentów	* rozpoznaje rodzaje literackie oraz ich cechy i podaje przykłady utworów * umieszcza na osi czasu nazwiska autorów i wydarzenia * zna omawiane w rozdziale terminy literackie	* wyjaśnia znaczenie pojęć literackich * tworzy krzyżówkę sprawdzającą wiadomości omawiane w rozdziale	* przygotowuje dla uczniów listę pytań dotyczących omówionych w rozdziale zagadnień i przeprowadza quiz	
105 – 106. <i>Zadania sprawdzające umiejętność pracy z tekstem.</i>	* przedstawia treść utworu * w kilku zdaniach charakteryzuje wybranego bohatera	* wskazuje wypowiedzi zgodne z tekstem * podaje kilka cech ballady * podaje przykłady komizmu i określa jego	* cytuje fragmenty identyfikujące osobę mówiącą * redaguje streszczenie * podaje zasady interpunkcyjne zastosowane w	* wyjaśnia, na czym polega uniwersalny charakter utworu * uzupełnia tekst znakami interpunkcyjnymi * rozpoznaje zabiegi	

		funkcję	tekście	słownotwórcze w tworzeniu nowych wyrazów	
<i>Pozostałe godziny przeznaczone zostaną na: analizę lektur, ćwiczenie czytania ze zrozumieniem, prace pisemne, sprawdziany i ich omówienie.</i>					
LEKTURY OMAWIANE W KLASIE SIÓDMEJ (terminy i kolejność analizowanych lektur ustalona zostanie z uczniami).					
Adam Mickiewicz „Dziady. Część II”	* relacjonuje treść lektury * ustala kolejność pojawiania się duchów * omawia elementy świata przedstawionego * wymienia elementy rzeczywiste, prawdziwe i fantastyczne * wykonuje afisz teatralny do „Dziadów” zawierający symboliczne ilustracje	* charakteryzuje dramat jako rodzaj literacki * omawia zachowanie duchów, ich winę i karę oraz cel pojawienia się na cmentarzu * wskazuje odpowiednie cytaty – przestrogi * inscenizuje fragment dramatu	* interpretuje motto * określa problematykę utworu * wypowiada się na temat roli chóru i guślarza * wyjaśnia symboliczne znaczenie darów, o które proszą duchy * nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	* wyraża własny sąd o zdarzeniach i ocenia zachowanie bohaterów * w postaci graficznej (mapy mentalnej) przedstawia zgromadzone podczas zajęć informacje na temat dramatu * pisze rozprawkę	* przedstawia w dowolnej formie informacje na temat dziadów – uroczystości poświęconej zmarłym (uwzględniając motywy chrześcijańskie, pogańskie i antyczne), oraz informacje na temat dramatu romantycznego i jego wyznaczników * tworzy lapbook poświęcony utworowi
Henryk Sienkiewicz „Latarnik”	* przedstawia treść wydarzeń * wymienia elementy świata przedstawionego * wypowiada się na temat głównego bohatera i wymienia jego cechy * opisuje obraz	* charakteryzuje bohatera * redaguje ogłoszenie * wypowiada się na temat roli latarni w życiu Skawińskiego * wymienia cechy gatunkowe noweli; zna wydarzenie stanowiące punkt kulminacyjny	* na podstawie zebranych informacji tworzy CV * z kolegą inscenizuje rozmowę o pracę * interpretuje wybrane fragmenty noweli i opinie na temat Skawińskiego * redaguje artykuł do gazety lub rozprawkę dotyczącą noweli	* redaguje opis przeżyć bohatera w określonej sytuacji * opisuje dalsze losy Skawińskiego * wypowiada się na temat noweli, nazywanej epilogiem „Pana Tadeusza”	* wypowiada się na temat życia i twórczości Henryka Sienkiewicza lub ekranizacji noweli
Aleksander Fredro „Zemsta”	* wypowiada się na temat wydarzeń ukazanych w dramacie * określa elementy świata przedstawionego * wyjaśnia przyczynę sporu	* ustala plan wydarzeń * wyjaśnia znaczenie tytułu * charakteryzuje dramat jako rodzaj literacki * wypowiada się na	* wchodzi w rolę świadka i z tej perspektywy przedstawia wydarzenia * omawia budowę akcji i wskazuje jej poszczególne elementy	* wyjaśnia motto utworu * wypowiada się na temat znaczących nazwisk w dramacie * tworzy w formie lapbooka „Galerię	* przygotowuje informacje na temat życia i twórczości Aleksandra Fredry; genezy utworu i sporu o mur

	sąsiadów * wykonuje afisz teatralny do „Zemsty”, zawierający symboliczne ilustracje	temat komizmu w utworze * charakteryzuje bohaterów	* pisze charakterystykę porównawczą wybranego sąsiada lub Papkina	Fredrowskich Bohaterów” * pisze karykaturalną autocharakterystykę	
Juliusz Słowacki „Balladyna”	* omawia elementy świata przedstawionego * wskazuje bohaterów realistycznych i prawdopodobnych * rozpoznaje cechy dramatu * gromadzi słownictwo charakteryzujące siostry * wypowiada się na temat okoliczności i motywu zbrodni * rozpoznaje na afiszach teatralnych elementy związane z tekstem i omawia ich rolę w utworze * wypowiada się na temat adaptacji teatralnej utworu	* opisuje Gniezno jako miejsce wydarzeń historycznych i omawia znaczenie miasta w dramacie * określa rolę postaci fantastycznych * układa chronologiczny plan wydarzeń * analizuje fragmenty utworu (wydarzenia), będące spełnieniem przepowiedni Goplany * wyjaśnia związek: piętno kainowe i wskazuje źródło jego pochodzenia * wyjaśnia w kontekście lektury stwierdzenie: „Nie masz zbrodni bez kary”	* wymienia elementy świadczące o niezwykłości opisywanego świata * wypowiada się na temat tragizmu i komizmu w utworze * pisze charakterystykę porównawczą Aliny i Balladyny * przedstawia drogę Balladyny do władzy i zapisuje wnioski * w formie rozprawki pisze, która rola aktorska (Aliny czy Balladyny) byłaby ciekawsza do zagrania * przygotowuje pytania do quizu powtórkowego z lektury	* przedstawia opis postaci w formie mapy mentalnej * wypowiada się na temat stereotypu starszej i młodszej siostry * redaguje opis sytuacji dotyczący wydarzeń, które rozegrały się w lesie lub podczas rażenia Balladyny piorunem; albo opis przeżyć Balladyny * pisze reportaż na jeden z tematów dotyczących lektury (propozycje w scenariuszach GWO)	* przygotowuje informacje na temat życia i twórczości Juliusza Słowackiego; źródeł inspiracji, genezy utworu, a także Gniezna i jeziora Gopło * wskazuje analogię z balladą Adama Mickiewicza „Lilije” lub „Świtezianka”
Charles Dickens „Opowieść wigilijna”	* omawia elementy świata przedstawionego * nazywa wrażenia, jakie wzbudza czytany tekst * wyjaśnia znaczenie słowa: retrospekcja * rozpoznaje wydarzenia na przygotowanych	* podaje cechy gatunkowe powieści; podaje jej rodzaje; określa ten rodzaj utworu (powieść współczesna) * układa plan wydarzeń * poprawnie odmienia	* opisuje pojawiające się duchy i motywy ich działania * gromadzi słownictwo i charakteryzuje bohatera w konkretnych przedziałach czasowych (dzieciństwo – młodość –	* redaguje rozprawkę na temat tego, co ma decydujący wpływ na charakter człowieka * wypowiada się na temat światopoglądu bohatera * wyraża swoje zdanie dotyczące pomocy innym	* tworzy komiks na podstawie utworu * przedstawia informacje na temat życia i twórczości Ch. Dickensa * wypowiada się na temat ekranizacji utworu

	ilustracjach * odróżnia elementy fantastyczne od realistycznych * wyszukuje w tekście potrzebne informacje	nazwiska obcego pochodzenia * wymienia przełomowy moment w życiu bohatera	starość) * ocenia postępowanie postaci; uzasadnia swoje zdanie * wypowiada się na temat przyczyn przemiany bohatera	ludziom	
Antoine de Saint-Exupéry „Mały Książę”	* omawia treść lektury * wskazuje elementy świata przedstawionego * opowiada o spotkaniu bohatera z pilotem (narratorem); ocenia zachowanie dorosłego * przedstawia okoliczności pojawienia się róży na planecie * tworzy rodzinę wyrazu: przyjaźń * rozpoznaje na plakatach elementy związane z utworem i omawia ich rolę	* analizuje treść dedykacji; wskazuje nadawcę, adresata * porównuje świat dorosłych i dzieci; odwołuje się do przykładów z tekstu * omawia zachowanie róży na różnych etapach i przedstawia wnioski * opowiada o spotkaniu lisa z chłopcem i efektach wspólnych rozmów * charakteryzuje bohaterów * bierze udział w przygotowanej grupowej inscenizacji utworu	* przedstawia planety odwiedzone przez Małego Księcia i charakteryzuje spotykanych tam bohaterów * pisze list do siebie jako osoby starszej o dwadzieścia lat i porównuje wartości ważne kiedyś i dzisiaj * określa rolę lisa w rozumieniu uczuć miłości i przyjaźni * pisze reklamę utworu, opowiadanie inspirowane lekturą	* omawia znaczenie sentencji znanych z utworu * wskazuje różnicę między baśnią a powiastką filozoficzną w odniesieniu do przeczytanego utworu, podając argumenty * przedstawia symboliczne znaczenie poszczególnych elementów świata przedstawionego * wypowiada się na temat tego, dla kogo jest przeznaczona ta książka	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości autora lektury i genezy książki * porównuje film z tekstem literackim * przygotowuje lapbook dotyczący lektury * pisze rozprawkę na temat: „Czy jesteś jeszcze dzieckiem, czy bliższy jest Ci świat dorosłych?”
Nancy H. Kleinbaum „Stowarzyszenie umarłych poetów”	* przedstawia treść wydażeń * układa plan * omawia elementy świata przedstawionego * wskazuje bohaterów pierwszoplanowych i drugoplanowych	* charakteryzuje bohaterów * wypowiada się na temat zasad panujących w akademii * wyraża swoje zdanie o utworze * posługuje się pod-	* charakteryzuje nauczyciela, przedstawiając jednocześnie zmiany, które chciał on wprowadzić * ocenia zasady i zwyczaje panujące w akademii	* analizuje przyczyny pojawienia się problemów w szkole; formułuje wnioski * wypowiada się na temat relacji Neila z ojcem * wchodzi w rolę przed-	* porównuje książkę z filmem i wypowiada się o obu przekazach, wskazując pozytywne i negatywne aspekty * wypowiada się na temat roli literatury w życiu młodego człowieka

	* pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadania * relacjonuje przebieg lekcji angielskiego	stawowymi terminami filmowymi * wyjaśnia znaczenie tytułu * wskazuje cechy gatunkowe powieści	* omawia, czym się zajmowało stowarzyszenie * rozpoznaje rodzaje planów filmowych * wyjaśnia znaczenie sentencji odnoszących się do utworu * wypowiada się na temat chęci uczęszczania do akademii	stawiciela wybranej grupy i prezentuje argumenty wraz z uzasadnieniem * proponuje zmiany, które przyczyniłyby się do poprawy warunków nauczania i wychowania w akademii	
--	--	---	---	--	--

Opracowanie na podstawie materiałów udostępnionych przez Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe

Sposoby sprawdzania osiągnięć:

- sprawdziany sumujące po zakończonym dziale (nie więcej niż dwa w półroczu);
- testy znajomości lektury (po każdej przeczytanej książce);
- sprawdziany lub kartkówki z gramatyki (przynajmniej dwie w półroczu);
- dyktando (przynajmniej jedno w półroczu);
- kartkówki z trzech ostatnich lekcji lub odpowiedzi ustne (przynajmniej jedna w półroczu).

Ponadto uczeń może otrzymać ocenę za aktywność w czasie lekcji oraz udział w konkursach o tematyce polonistycznej. Uczeń ma prawo zgłosić na początku lekcji, że jest nieprzygotowany raz w ciągu półrocza, zapis ten nie dotyczy zapowiedzianych sprawdzianów, kartkówek, testów znajomości lektury i nie obowiązuje na dwa tygodnie przed końcem półrocza i końcem roku. Uczeń ma możliwość poprawy oceny do dwóch tygodni w terminie wyznaczonym przez nauczyciela. Poprawa oceny jest możliwa tylko raz. Stopień uzyskany podczas poprawy wpisuje się do dziennika lekcyjnego obok pierwszego stopnia i jest on decydujący przy ustalaniu oceny śródrocznej i rocznej.

Tryb uzyskiwania oceny rocznej wyższej niż przewidywana

1. Uczeń, starający się o uzyskanie wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z danych zajęć edukacyjnych, pisemnie informuje o tym nauczyciela tych zajęć (ze wskazaniem stopnia, o jaki się ubiega) nie później niż następnego dnia po zapoznaniu uczniów z ocenami przewidywanymi.
2. Uczeń może się starać o uzyskanie wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z danych zajęć edukacyjnych, jeżeli skutecznie korzystał z możliwości poprawy ocen bieżących w ciągu roku szkolnego.
3. Uzyskanie wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych odbywa się w drodze rozmowy ucznia z nauczycielem w obecności jego rodziców nad poziomem spełnienia przez ucznia kryteriów na ocenę przewidywaną lub wyższą, która może być uzupełniona wykonaniem przez ucznia wskazanych przez nauczyciela zadań.
4. Ustalona w tym trybie przez nauczyciela roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych jest ostateczna.